

- F.eks. koster det kun 1,1 mia. kr. at gøre al tandpleje gratis for alle pensionister, og medicinen kan gøres gratis for 0,8 mia. kr.
- Hvis man også giver alle folkepensionister gratis adgang til briller, er der stadig omkring 9,5 mia. kr. tilbage.
- Hvis man yderligere tager 2,5 mia. kr., kan man nedsætte alle billetpriser i tog og busser til det halve.

Tilbage sidder DUC-parterne med et afkast, som stort set svarer til, hvad den øvrige industri får.

Enhedslisten har som mål at gennemføre en socialisering af olie/gas-produktionen i Nordsøen, hvilket indebærer såvel en økonomisk nationalisering som en demokratisering, som sikrer borgerne en reel indflydelse på, hvorledes Nordsøenergiens ressourcer bedst udnyttes af det danske samfund.

Enhedslistens mål er, at hele gevinsten fra Nordsøens guld kan tilfalde samfundets fælles kasse. Der er nok af opgaver, der trænger til at blive løst.

Dette ville være en naturlig konsekvens af den konstatering, som Det Økonomiske Råd netop gør opmærksom på: Det er faktisk det danske samfund – og ikke olieindustrien – som ejer værdierne nede under Nordsøens bund. Hertil kan tilføjes, at DUC for længst har fået sin – selv med kapitalistisk logik – retmæssige andel af værdierne.

Med dette beslutningsforslag sikres et første skridt i denne proces; et beskedent indgreb, som i sit indhold alene tilgodeser kravet om en normal og rimelig beskatning svarende til, hvad regeringens eget økonomiske rådgivningsorgan, Det Økonomiske Råd, har anbefalet.

Enhedslistens forslag tager således bl.a. udgangspunkt i en sammenligning med, hvad vore nabolande har inddraget til samfundets gavn. Således er den danske stats andel af produktionsværdien bemærkelsesværdigt lavere end niveauet i Holland og Norge de seneste 10 år.

I Holland ligger statens andel på hele 46 pct. af produktionsværdien, i Norge på 31 pct., hvis man tager et gennemsnit over de seneste 5 år, medens Danmark er nede på 23 pct.

Den officielle forklaring på denne situation lyder, at investeringsrisikoen ved olie og gas i specielt den danske del af Nordsøen er høj – langt højere end i Norge – hvor fundene er større og derfor økonomisk mere attraktive. Vil man derfor have olieselskaberne til at være energiske i deres eftersøgningsarbejde, skal der være en ekstra gevinst i sigte, siges det.

Denne forklaring har flere brist:

Den erklærede hensigt med den såkaldte kulbrinteskate er udelukkende at snuppe en del af den profit, der er væsentligt større end normalt for en virksomhed. Den øvrige beskatning tager mere end højde for omkostningerne og risikoen.

For det andet er produktionen i dag væsentligt højere end dengang, skattereglerne blev udformet. De trænger hårdt til en revision, der tager hensyn til den aktuelle produktion, som er langt højere end Danmarks samlede energiforbrug. Såfremt vi ønsker en langsigtet selvforsyningsstrategi, bør reserverne strækkes. Et af midlerne hertil kan netop være at stramme op på beskatningen.

I dag fremmer den lave beskatning en høj produktion, der tømmer lagrene hurtigt.

For det tredje er der jo ingen, der siger, vi behøver at være afhængige af de multinationale selskabers luner. DONG, der er et statsejet selskab, kan blot forpligtes til at øge sin indsats.

Endelig kan der formentlig stilles spørgsmålsteget ved, om det overhovedet er rigtigt, at investeringsrisikoen er højere i netop den danske Nordsøsektel end i den øvrige Nordsø. Hidtil har dette alene været fremført som et udokumenteret postulat.

Beskatningssystemet er i dag sat sammen af 4 elementer:

- Normal selskabsskat, som i øvrigt over en række år er nedsat. Senest fra 32 til 30 pct. Den nedsatte erhvervsskat har øget olieselskabernes profit yderligere på bekostning af fællesskabet.
- Olierørledningsafgiften (fortjenstelementet), som er en 5 pct.-afgift på værdien af den olie, der transportes via olieledningen ind til kysten. Denne afgift er ligeledes pålagt den olie, der lastes på åbent hav ved såkaldt bøjelast til et tankskib.
- Produktionsafgiften på 8,5 pct., som dog kun er lagt på den oprindelige eneretsbevilling til DUC samt på koncessionshavere fra 2. udbudsrunde. Koncessionshavere fra 3., 4. og 5. runde er ikke pålagt produktionsafgift.
- Kulbrinteskatten, hvis formål var, at samfundet fik en større andel, når oliepriserne var høje, men som pga. gunstige afskrivningsregler i praksis ikke fungerer efter hensigten.

Hvis vi skeler til Norge, har man også her både selskabsskat og produktionsafgift. Men herudover har Norge tre andre beskatninger, som er værd at overveje.

Den ene er en særskat – lidt efter de samme grundtanker som i den danske kulbrinteskate, men med den helt afgørende faktor, at det er en skat, hvis størrelse besluttet år for år i det norske Storting.